

Čtvrtek, 24. listopadu 2016

P8_TA(2016)0449

Situace v Sýrii

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 24. listopadu 2016 o situaci v Sýrii (2016/2933(RSP))

(2018/C 224/14)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Sýrii, zejména na usnesení ze dne 6. října 2016 ⁽¹⁾,
  - s ohledem na zásady Charty Organizace spojených národů,
  - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,
  - s ohledem na Ženevské úmluvy z roku 1949 a na jejich dodatkové protokoly,
  - s ohledem na rezoluce Rady bezpečnosti OSN o Dá'iš a frontě an-Nusra a rezoluce ke konfliktu v Syrské arabské republice, zejména rezoluce 2118 (2013), 2139 (2014), 2165 (2014), 2191 (2014), 2199 (2015), 2254 (2015), 2258 (2015) a 2268 (2016),
  - s ohledem na závěry Rady ze dne 17. října 2016 a závěry Evropské rady ze dnů 18.–19. února 2016 a 20.–21. října 2016,
  - s ohledem na prohlášení místopředsdkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federiky Mogheriniové a komisaře pro humanitární pomoc a civilní ochranu Christose Stylianidise ze dne 16. září 2016 o Sýrii, ze dne 20. září 2016 o leteckých útocích na konvoj humanitární pomoci OSN / syrského Červeného půlměsíce, ze dne 24. září 2016 o situaci v Aleppu, ze dne 2. října 2016 o mimořádné humanitární iniciativě pro Aleppo a ze dne 25. října 2016 o naléhavé nutnosti dostat humanitární pomoc do Aleppa,
  - s ohledem na zprávy nezávislé mezinárodní vyšetřovací komise pro Syrskou arabskou republiku, která byla zřízena Radou OSN pro lidská práva, a na rezoluce Rady OSN pro lidská práva ze dne 27. září 2016 a 21. října 2016 týkající se Syrské arabské republiky;
  - s ohledem na prohlášení místopředsdkyně Komise, vysoké představitelky Federiky Mogheriniové o Rusku a Mezinárodním trestním soudu ze dne 17. listopadu 2016,
  - s ohledem na čl. 123 odst. 2 a 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že šest let trvající konflikt, extrémní násilí a brutalita v Sýrii vedly k úmrtí více než 400 000 osob a více než 13 milionů osob se dostalo do situace, kdy potřebují humanitární pomoc; vzhledem k tomu, že se předpokládá, že 8,7 milionu osob bude v roce 2016 vysídleno uvnitř Sýrie a že 4,8 milionu osob ze země uprchlo;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2016)0382.

Čtvrtek, 24. listopadu 2016

- B. vzhledem k tomu, že boje a bombardování v Sýrii pokračují nezmenšenou silou a humanitární situace se dále zhoršila; vzhledem k tomu, že Aleppo je i nadále epicentrem syrského konfliktu, boje však pokračují i v Hamá, Idlibu, severozápadní Sýrii, předměstích Damašku a Dajr az-Zaur; vzhledem k tomu, že více než čtyři miliony lidí žijí v obléhaných městech a obtížně přístupných oblastech, kde byla zničena základní infrastruktura pro dodávky vody a elektrické energie; vzhledem k tomu, že navzdory přerušení bojů s cílem umožnit poskytování humanitární pomoci, které jednostranně vyhlásili Asadův režim a Rusko, obyvatelé ve východní části Aleppa a v dalších obléhaných městech, jako je město Zabadání držené rebely a vládou kontrolované vesnice Kafrája a Fú'a v provincii Idlib, trpí vážným nedostatkem základních potravin a zdravotnického materiálu; vzhledem k tomu, že od července 2016 se nemůže žádná humanitární pomoc dostat do obléhaných částí východního Aleppa;
- C. vzhledem k tomu, že v Aleppu a celé Sýrii panuje trvale kritická zdravotní situace; vzhledem k tomu, že podle organizace UNICEF nemají více než dvě třetiny Syřanů v této oblasti pravidelný přístup k vodě a přibližně 6 milionů dětí zde naléhavě potřebuje životně důležitou pomoc;
- D. vzhledem k tomu, že všechny strany konfliktu, avšak nejvíc Asadův režim podporovaný Ruskem a Íránem, závažně porušují lidská práva a mezinárodní humanitární právo, kromě jiného nasazením zbraní s nerozlišujícími účinky, zápalných bomb, sudových bomb a bomb ničících bunkry v civilních oblastech a látek, které jsou v Úmluvě o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a o jejich zničení uvedeny jako chemické zbraně; vzhledem k tomu, že nejsou dodržovány zásady omezenosti a proporcionality; vzhledem k tomu, že se záměrně útočí na civilní oblasti, školy, nemocnice, humanitární pracovníky a uprchlické tábory; vzhledem k tomu, že by zločiny proti lidskosti a válečné zločiny neměly zůstat nepotrestány;
- E. vzhledem k tomu, že nezávislá mezinárodní vyšetřovací komise s mandátem OSN pro Syrskou arabskou republiku shromáždila společně s lidskoprávními skupinami důkazy o tom, že syrská vláda uvěznila přinejmenším 200 000 osob v nelidských podmínkách; vzhledem k tomu, že v posledních letech tisíce Syřanů v syrských státních věznicích zemřely na následky mučení a onemocnění; vzhledem k tomu, že velmi často se objevují případy násilného zmizení a desivého zneužívání vězňů; vzhledem k tomu, že syrské orgány se pokusily utajit informace o svých detenčních zařízeních, neboť odpírají přístup uznávaným mezinárodním organizacím pro monitorování podmínek zadržování; vzhledem k tomu, že Mezinárodnímu výboru Červeného kříže (MVČK) bylo od roku 2011 povoleno navštívit pouze několik věznic;
- F. vzhledem k tomu, že je svět opakovaně otřesen brutálními činy Dá'íš a dalších džihádistických skupin, brutálními popravami a nevýslovným sexuálním násilím, únosy, mučením, nucenými konverzemi a zotročováním žen a dívek; vzhledem k tomu, že pro teroristické útoky jsou verbovány a využívány děti; vzhledem k tomu, že Dá'íš i nadále kontroluje velké části Sýrie a Iráku; vzhledem k tomu, že se Dá'íš dopouští genocidy etnických a náboženských menšin, mimořádně krutého mučení a ničení kulturního dědictví; vzhledem k tomu, že existují vážné obavy ohledně dobrých životních podmínek obyvatel, kteří žijí v současné době v oblastech pod kontrolou Dá'íš, a jejich možného nasazení coby lidských štítů během osvobozovacího tažení;
- G. vzhledem k tomu, že skupina Džabhat Fatah aš-Šám, dříve známá jako Džabhat an-Nusra, spojenec Al-Káidy v Sýrii, je teroristickou organizací, která pro Sýrii odmítá politickou transformaci a inkluzivní demokratickou budoucnost na základě dohody;
- H. vzhledem k tomu, že Sýrie podepsala Římský statut Mezinárodního trestního soudu (ICC), který však neratifikovala; vzhledem k tomu, že generální tajemník OSN Pan Ki-mun opakovaně vyzval Radu bezpečnosti OSN, aby situaci v Sýrii postoupila Mezinárodnímu trestnímu soudu; vzhledem k tomu, že Rusko a Čína blokují jakýkoli pokrok v otázce odpovědnosti v Sýrii tím, že vetují rezoluci Rady bezpečnosti, která by ICC udělila mandát pro vyšetřování hrůzných zločinů spáchaných během konfliktu v Sýrii; vzhledem k tomu, že Rusko se dne 16. listopadu 2016 rozhodlo zrušit svůj podpis Římského statutu; vzhledem k tomu, že tento nedostatek odpovědnosti je příčinou dalších zvěstí a znásobuje utrpení obětí;

Čtvrtek, 24. listopadu 2016

- I. vzhledem k tomu, že všem zemím a stranám zapojeným do konfliktu musí být připomenuty jejich závazky vyplývající z rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2254 (2015), zejména jejich povinnost ukončit veškeré útoky na civilisty a civilní infrastrukturu a povinnost zajistit v celé zemi přístup k humanitární pomoci; vzhledem k tomu, že Evropská unie musí využít všech svých nástrojů, včetně uplatňování restriktivních opatření, aby zajistila plné dodržování této rezoluce všemi stranami;
- J. vzhledem k tomu, že EU je jedním z hlavních poskytovatelů humanitární pomoci lidem prchajícím před nevídaným násilím a zkázou v Sýrii; vzhledem k tomu, že v důsledku nedostatečné jednoty na mezinárodní scéně je výrazně obtížnější dosáhnout ukončení války v Sýrii na základě dohody;
  1. vyjadřuje znovu vážné znepokojení nad pokračujícími boji, bombardováním a zhoršenou humanitární situací v Sýrii; ostře odsuzuje veškeré útoky na civilní obyvatelstvo a civilní infrastrukturu, pokračující obléhání v Sýrii a nedostatečný přístup humanitárních pracovníků k Syřanům, kteří potřebují pomoc; vyzývá všechny strany konfliktu, aby umožnily humanitárním organizacím neomezený a trvalý přístup a dodávky zboží určeného pro pomoc v nouzi, zejména do obléhaných nebo obtížně přístupných oblastí; zdůrazňuje, že úmyslné odpírání potravy obyvatelstvu je podle mezinárodního humanitárního práva zakázáno, a naléhavě žádá všechny strany, aby okamžitě umožnily zdravotní evakuaci z východní části Aleppa a všech dalších obléhaných oblastí;
  2. co nejostřeji odsuzuje zvěrstva a masivní porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva, jichž se dopouštějí Asadovy jednotky za podpory Ruska a Íránu, i porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva ze strany nestátních ozbrojených teroristických skupin, zejména Dá'íš, Džabhat Fatah aš-Sám/ Džabhat an-Nusra a dalších džihádistických skupin;
  3. požaduje okamžité ukončení bombardování a nerozlišujících útoků na civilní obyvatelstvo; zdůrazňuje, že je třeba, aby všechny strany věnovaly maximální pozornost ochraně civilního obyvatelstva, bez ohledu na etnickou příslušnost nebo náboženské vyznání či přesvědčení, a aby přijaly v tomto směru veškerá náležitá opatření; rozhodně odsuzuje plošné odpalování velkého množství raket ozbrojenými opozičními skupinami na civilní předměstí západního Aleppa; zdůrazňuje, že podle zpráv bylo zraněno a zabito mnoho civilistů, včetně dětí; vyzývá všechny strany konfliktu, aby přijaly veškeré vhodné kroky k zajištění ochrany civilistů v souladu s mezinárodním právem, včetně ukončení útoků zaměřených na civilní zařízení, jako jsou lékařská střediska, školy a vodohospodářská zařízení, neprodlené demilitarizace těchto zařízení, vyhýbání se zakládání vojenských pozic v hustě obydlených oblastech a umožnění evakuace zraněných a všech civilistů, kteří si přejí opustit obléhané oblasti; zdůrazňuje, že syrský režim nese za ochranu syrského obyvatelstva hlavní odpovědnost;
  4. oceňuje práci humanitárních pracovníků, kteří se snaží poskytovat velmi potřebnou pomoc, potraviny, vodu a léky osobám, které uvízly v oblasti konfliktu, a naléhavě vyzývá všechny strany konfliktu, aby zajistily bezpečný a neomezený přístup humanitárních agentur k těmto civilistům postiženým válkou;
  5. vyzývá orgány EU a členské státy, aby poskytly plnou podporu OSN a Organizaci pro zákaz chemických zbraní (OPCW) v jejich snaze dále vést vyšetřování používání a ničení chemických zbraní všemi stranami konfliktu v Sýrii; důrazně trvá na tom, že osoby odpovědné za použití chemických zbraní musí být pohnány k odpovědnosti; podporuje prodloužení mandátu společného vyšetřovacího mechanismu OPCW, jehož cílem je určit odpovědnost za použití chemických zbraní v Sýrii;
  6. vyjadřuje znepokojení nad nezákonným zadržováním, mučením, špatným zacházením, nucenými zmizeními a zabíjením zadržovaných osob ve vládních věznicích a tajných vazebních zařízeních provozovaných milicemi podporovanými ze zahraničí; vyzývá syrské orgány, které spravují tato vazební zařízení, aby skončily s veškerými popravami a nelidským zacházením;
  7. požaduje okamžité propuštění všech svévolně zadržovaných osob a okamžité ukončení mučení a jiného špatného zacházení i praxe násilných zmizení, a to v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 2139 ze dne 22. února 2014; požaduje okamžitý a neomezený přístup mezinárodních pozorovatelů zadržování – jako je MVČK –, aby mohli monitorovat situaci všech zadržovaných v Sýrii a poskytnout informace a podporu rodinám zadržovaných osob;

Čtvrtek, 24. listopadu 2016

8. připomíná, že důrazně odsuzuje zvěrstva, která páchá Assadův režim, Dá'íš, Džabhat Fatah aš-Šám / an-Nusra a další teroristické organizace a která lze považovat za závažné válečné zločiny a zločiny proti lidskosti; podporuje výzvu pěti států (Spojené státy, Francie, Německo, Itálie a Spojené království) a místopředsdkyně, vysoké představitelky, aby všechny ozbrojené skupiny bojující v Sýrii ukončily veškerou spolupráci s organizací Džabhat Fatah aš-Šám; zdůrazňuje význam účinného přerušování financování činnosti Dá'íš, zatýkání zahraničních bojovníků a zastavení toku zbraní pro džihádistické skupiny; vyzývá syrskou opozici, aby se jednoznačně distancovala od těchto extremistických skupin a ideologie; připomíná, že by se úsilí mělo soustředit na porážku Dá'íš a dalších skupin, které OSN označila za teroristické; požaduje přijetí opatření, která zabrání tomu, aby se k jednotlivcům, skupinám, podnikům a subjektům spojeným se skupinami, které OSN označila za teroristické, dostávala materiální a finanční pomoc;

9. opětovně vyzývá k tomu, aby osoby odpovědné za páchání válečných zločinů a zločinů proti lidskosti nesly důsledky svého jednání a byly pohnány k odpovědnosti; zdůrazňuje, že osoby, které páchají zločiny namířené proti náboženským, etnickým a dalším skupinám a menšinám by také měly být postaveny před soud; je nadále přesvědčen, že v Sýrii není možné dosáhnout účinného řešení konfliktu ani trvalého míru, aniž by byla vyvozena odpovědnost za spáchané zločiny; zastává názor, že by otázka odpovědnosti za válečné zločiny a zločiny proti lidskosti neměla být zpolitizována; povinnost dodržovat mezinárodní humanitární právo za všech okolností se vztahuje na všechny strany zapojené do konfliktu a kdokoli takové zločiny páchá, si musí být vědom toho, že dříve či později bude pohnán ke spravedlnosti;

10. naléhavě vyzývá EU a členské státy, aby zajistily, aby všechny osoby odpovědné za porušování mezinárodního práva v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva byly pohnány před spravedlnost prostřednictvím vhodných nestranných mezinárodních mechanismů trestního soudnictví nebo vnitrostátních soudů a prostřednictvím uplatnění zásady všeobecné soudní pravomoci; opakuje svou podporu pro postoupení případu Sýrie Mezinárodnímu trestnímu soudu, ale vzhledem k neschopnosti Rady bezpečnosti jednat o této otázce opakuje svou výzvu, aby EU a její členské státy stály v rámci Valného shromáždění OSN v čele úsilí a aby do doby, než bude případ postoupen Mezinárodnímu trestnímu soudu, prozkoumaly možnost zřízení soudu pro syrské válečné zločiny; s cílem podpořit usmíření zdůrazňuje význam syrské odpovědnosti za tento proces po skončení konfliktu;

11. vítá a vyzdvihuje zásadní význam činnosti místních i mezinárodních organizací občanské společnosti při zajišťování důkazů o válečných zločinech, zločinech proti lidskosti a jiných zločinech, včetně ničení kulturního dědictví; vyzývá EU a její členské státy, aby těmto subjektům nadále poskytovaly veškerou pomoc;

12. vyjadřuje politování nad rozhodnutím ruského prezidenta Vladimíra Putina opustit ICC, přičemž zároveň konstatuje, že Ruská federace ve skutečnosti nikdy Římský statut neratifikovala a že načasování rozhodnutí zpochybňuje důvěryhodnost této země a vede k závěrům ohledně její odhodlanosti dostát mezinárodní spravedlnosti;

13. vítá závěry Rady o Sýrii ze dne 17. října 2016 a závěry Evropské rady o Sýrii ze dnů 20.–21. října 2016; podporuje výzvu EU k ukončení všech vojenských letů nad městem Aleppo, k okamžitému zastavení nepřátelských akcí, které je třeba monitorovat prostřednictvím účinného a transparentního mechanismu, k ukončení obléhání a k zaručení úplného, neomezeného a udržitelného přístupu k humanitární pomoci v celé zemi všemi stranami;

14. vítá přezkum restriktivních opatření EU vůči Sýrii a jednotlivcům, kteří nesou společnou odpovědnost za represe proti civilnímu obyvatelstvu v zemi; zdůrazňuje, že by EU měla zvážit všechny dostupné možnosti, včetně bezletové zóny nad městem Aleppo, jak vyvodit důsledky za nejodpornější případy porušování lidských práv a zneužívání všemi pachatelí, budou-li zvěrstva a hrubé nerespektování humanitárního práva pokračovat;

15. žádá, aby všichni dodržovali právo etnických a náboženských menšin v Sýrii, včetně křesťanů, i nadále žít důstojně, rovnoprávně a bezpečně ve své historické a tradiční domovině a neomezeně a svobodně vyznávat své náboženství a přesvědčení, aniž by byly vystavovány jakémukoli nátlaku, násilí nebo diskriminaci; podporuje mezináboženský dialog s cílem propagovat vzájemné porozumění a potlačovat fundamentalismus;

Čtvrtek, 24. listopadu 2016

16. naléhavě vyzývá všechny členy mezinárodní skupiny na podporu Sýrie, aby obnovili jednání, která by usnadnila nastolení stabilního příměří, a aby intenzivněji hledali trvalé politické řešení situace v Sýrii; zdůrazňuje, že regionální aktéři, a zejména sousední země, nesou zvláštní odpovědnost;

17. znovu vyzývá místopředsdkyni Komise, vysokou představitelku k obnovení úsilí o vytvoření společné strategie EU pro Sýrii; vítá a plně podporuje nedávné diplomatické iniciativy místopředsdkyně Komise, vysoké představitelky Federiky Mogheriniové, v souladu s mandátem Evropské rady, jejichž cílem je přivést strany konfliktu zpět k jednacímu stolu a obnovit politický proces v Ženevě; bere se zájmem na vědomí regionální jednání, která vedla společně s Íránem a Saúdskou Arábií, a považuje její činnost za přidanou hodnotu a užitečný příspěvek k úsilí zvláštního vyslance OSN Staffana de Mistury; naléhavě vyzývá všechny strany zapojené do konfliktu, aby v očekávání nového a stabilního příměří, jehož součástí by měla být ujednání zajišťující v Sýrii přechodný soudní systém pro období po ukončení konfliktu, co nejdříve obnovily a zintenzivnily politická jednání; zdůrazňuje, že by tato mírová jednání měla vést k zastavení nepřátelských akcí a k politické transformaci, která bude vedena a kontrolována samotnými Sýřany; zdůrazňuje úlohu, kterou může EU hrát při obnově po skončení konfliktů a při usmíření;

18. opakuje svou plnou podporu humanitární iniciativě EU pro Aleppo a naléhavě vyzývá všechny strany, aby usnadnily její provádění;

19. vítá priority partnerství a dohody s Jordánskem na období 2016–2018 a Libanem na období 2016–2020; konstatuje, že tyto dohody představují rámec, prostřednictvím kterého se vzájemné závazky přijaté dne 4. února 2016 na londýnské konferenci na podporu Sýrie a okolního regionu převádějí do konkrétních opatření; bere na vědomí rostoucí finanční potřeby a setrvalý nedostatek financování, pokud se jedná o humanitární pomoc poskytovanou zemím sousedícím se Sýrií; vyzývá členské státy EU, aby splnily své závazky a poskytly potřebnou podporu OSN, jejím specializovaným agenturám a dalším humanitárním organizacím při poskytování humanitární pomoci milionům Sýřanů, kteří jsou vysídleni jak interně, tak i v hostitelských zemích a komunitách;

20. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení místopředsdkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států EU, Organizaci spojených národů, členům mezinárodní skupiny na podporu Sýrie a všem stranám zapojeným do konfliktu.
